

Temaplan folkehelse, levekår og inkludering

Innledning til behandling av mandatsak

Et forslag om tverrsektorielt planarbeid for å motvirke sosial ulikhet i helse

Oppfølging av vedtatt planstrategi

- **Vedtak fra kommunestyret, 15.05.2024**

sak 80/24, «sluttbehandling Kommunal planstrategi 2024-2027»:

Mandatsaken beskriver hva planarbeidet skal handle om og hvordan planarbeidet skal legges opp

Sosial ulikhet i helse

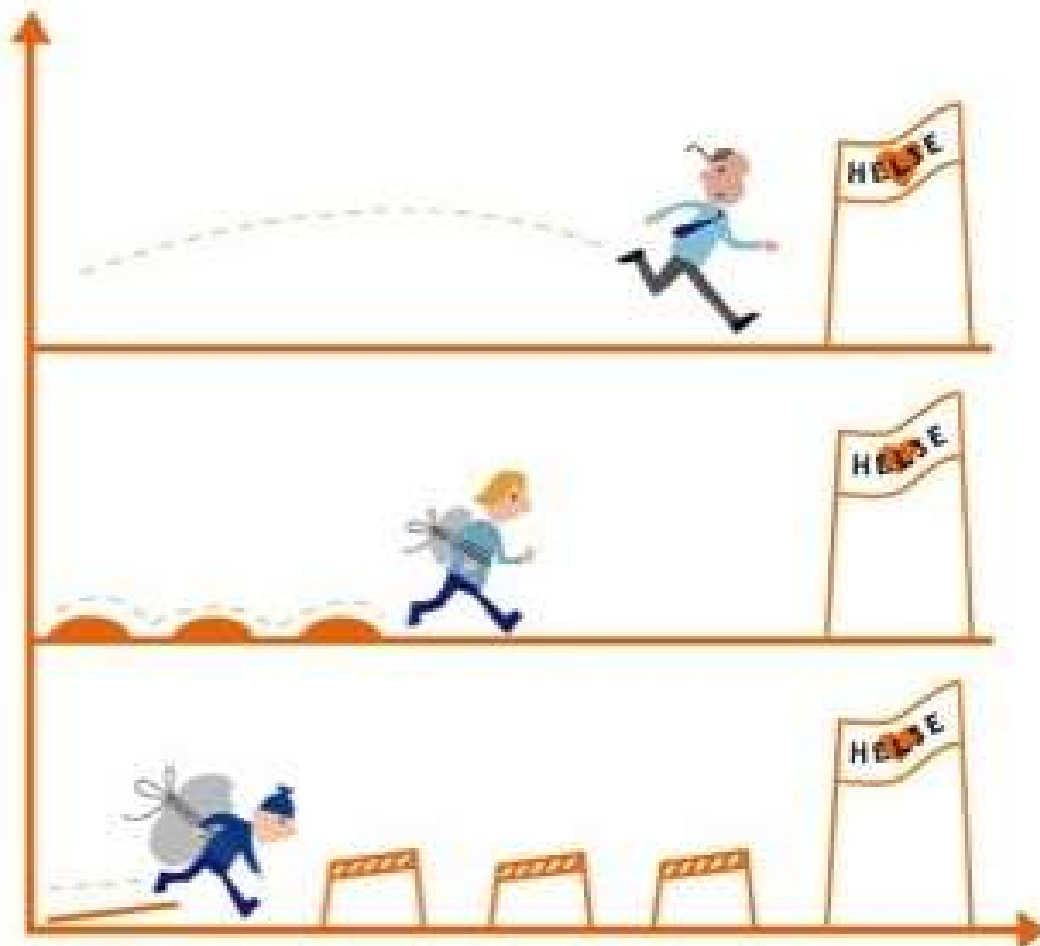
Sosial ulikhet i helse øker både i Drammen, Norge (og mange andre vestlige land).

Sosial ulikhet i helse dreier seg om negative selvforsterkende dynamikker:

Ulikhet i sosio-økonomiske betingelser (levestandardforskjeller) gir ulikt fordelt muligheter til:

- Aktivitet og deltakelse
- Å ta helsebringende valg

=> Kan resultere i dårligere sosio-økonomiske betingelser som igjen kan bidra til utenforskap og at det overføres til neste generasjon - gå i arv.

Det er viktig å motvirke/utjevne sosial ulikhet i helse fordi:

- **Det gir bedre FOLKEHELSE:**
  - Sosial ulikhet fører til et helsetap som kunne vært unngått. Det påvirker sysselsetting, samfunnsdeltakelse, verdiskaping og offentlige kostnader negativt.
- **God sosial BÆREKRAFT:**
  - Sosiale helseforskjeller utgjør et problem for den norske velferdsstatens bærekraft: Samfunnet blir sterkere og bedre om flere deltar og bidrar.
- **RETTFERDIGHET for god helse og livskvalitet:**
  - Det er urettferdig at noen har dårligere forutsetninger sammenliknet med andre, og ille for de det rammer

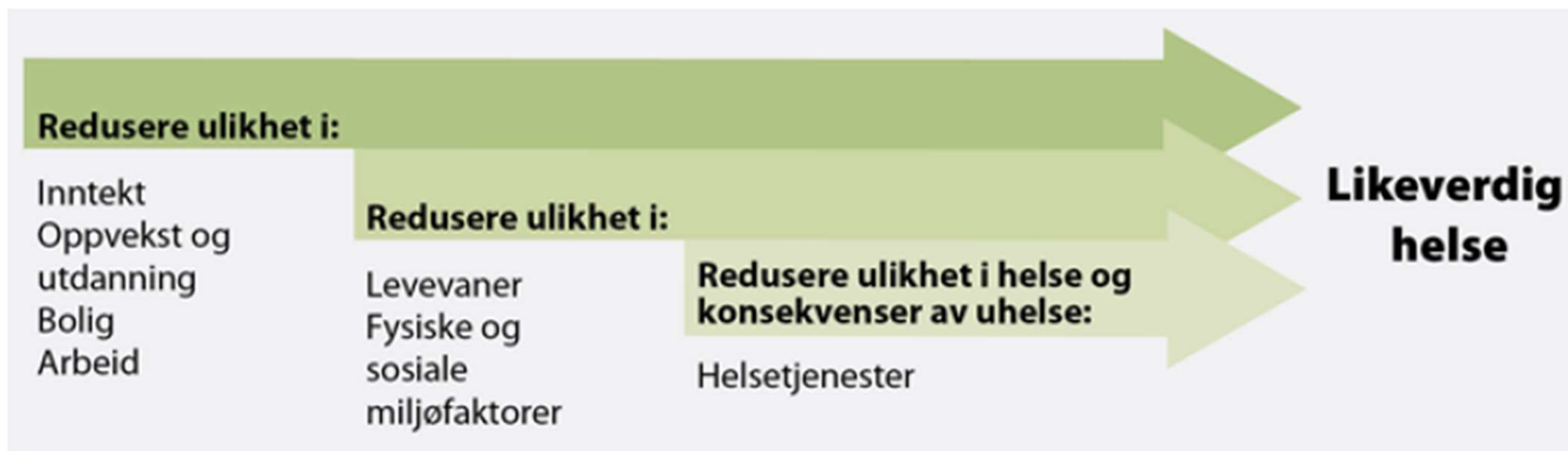

Mange ulike faktorer påvirker sosiale ulikhet i helse

- Oppvekst (barns tidlige utvikling, skole og utdanning)
- Arbeidsmarked, arbeidsmiljø og inntekt
- Fritidsaktiviteter (tilbud og deltakelse)
- Fattigdom og forsørgelse
- Bolig
- Lokalsamfunn og miljøfaktorer (fysisk og sosialt)
- Levevaner
- Helsetjenester
- Tilbud til utsatte/marginaliserte grupper
- Deltakelse, demokrati og inkludering
- Osv.

**Planarbeidet skal
derfor se
kommunal innsats
i sammenheng**

Overordnet: Hvordan motvirkes sosial ulikhet i helse?

Drammen gjør allerede mye for å motvirke sosial ulikhet i helse

Sentralt i mange vedtatte planer:

- Kommuneplanens samfunnsdel
- Temaplaner for hovedutvalgene med fellessatsinger
- Temaplan boligutvikling
- Temaplan idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv
- Strategi for frivilligheten
- Osv.

Fokusområde i basistjenester, prosjekter og innsatsområder:

- Basistjenester oppvekst, helse, sosial og omsorg, forebyggende tjenester, kultur, idrett og frivillighet
- Aktive lokalsamfunn
- Områdesatsing Strømsø
- Tilskuddsordninger
- Osv.

Forslag om at planen samordner kommunen virkemiddelbruk

Hvordan skal planarbeidet løse det?

- Bygge på godt forskningsbaserte anbefalinger: Hvilke innsatsområder vi ser på
- Innenfor hvert innsatsområde, se på status/utfordringsbildet for Drammen: hvor brenner det mest hos oss?
- Innenfor hvert innsatsområde, se på hvordan vår innsatsprofil er i dag
- Innhente idéer, forslag og ønsker om endret innsatsprofil
- Konsekvensvurdere alternative endringer av innsatsprofil
- Politisk prioritering av endring av innsatsprofil

Mandatsak

- Det anbefales at planarbeidet gjennomføres som en temaplan. Et klart formål og utfordringsbeskrivelse som grunnlag for å prioritere mål eller delmål. Kan ha satsningsområder og strategier. Skal ha tiltak.
- Oppstart og politisk verksted på bakgrunn av kunnskapsgrunnlag vår 2025.
- Planprosess 2025
- Planforslag til politisk behandling senhøst 2025.

Forslag til prosess/tidslinje

Faglig-administrativ prosess:

Utvikle kunnskapsgrunnlag:
i. Anbefalte innsatsområder:
ii. Dagens status i Drammen
iii. Dagens innsatsprofil

Utarbeide
konsekvensvurderte
handlingsalternativer

Utvikle planforslag

Gjennomgå
høringsinnspill
Bearbeide planforslag

2024

2026

Politisk prosess:

Mandatsak
Oktober 24

Politisk verksted vinter 25:
Hva er viktigst å ta fatt i?
Hvordan vil vi spisse/dreie
innsats?

Vår 25:
Evt. politisk drøfting/
Politisk verksted 2/
dialogmøte

Høst 25:
1. gangs behandling
planforslag

Vinter 25/26:
Sluttbehandling
planforslag

Medvirking/ involvering

Div. samskappingsarbeid:
(m/frivillighet, råd og
brukerorganisasjoner):
Mulighetsrommet

Evt. dialogmøte

Planforslag på høring.
Medvirkningsaktiviteter i
høringsperiode

**DRAMMEN
KOMMUNE**
– et godt sted å leve